

A' ROMAI TSASZARI ÉS AP. KIRALYI FELSÉG-
NEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indult BÉTSBŐL Pénteken 20 Juliusban 1792.

*Mind útban vagynak a' hírek — ezek a' mellyek
meg - érkeztek.*

A' mi F. Királyunk, a' Koronás Romai Tsászár,
a' minden nap jövő Stáféták tudósítása sze-
rint igen frissen vagyon. —

Az *Ausriai Belgiumban* mostarság történt dol-
gokról egy Udvari tudósítás tétetvén tegnap Béts-
ben közönségelsé, mind azok a' történetek, mel-
lyekről már mi emlékeztünk p. o. — a' Frantziák-
nak Flandriába való bé-jötek, és az ő önként va-
ló visszsa menetelek — *Kortrik* Várofsa külső Vá-
rofsainak fel égetése — *Oberster Fischernek* 300-ad
magával 6000 Frantziák által esett körül-vétetteté-
se 's vesztése 's a' t. mind ezen történetek az
Udvari nevezett tudósítás által is erősítettnek.

A' Pruszszus Királynak szállást készittének Prá-
gában, és a' Koronázáson jelen lészén.

N. Surány 10. Julii. — „ Kedves drága *Magyar Kurir* Uram! — „ Melly nagy igyekezettel kívánnya az Ur Hazánk' nevezetesebb történeteit ki-hirdetni, tudva vagyon közönségesen — Imé én egy követésre méltó ritka példával szolgálók az Urnak. — „ Hogy amaz özvegyek és árvák Istenben bóldogúl ki-múlt Attyának, néhai Gr. *Károly* Antal Ur ö Exjának az egész Hazában, de nevezetesen maga tulajdon jószágaiban olly nagy szeretete és ki mondhatatlan tisztelete vólt, azt ki ki tudja, hogy a' maga rend kívül való jóságával és kegyelségével érdemlette. Hogy ezen mi néhai Kegyelmes Atyánknak özvegyen maradt *Élete - Párja Károlyi Josefa* Alsószony ö Exja nem külömb kegyességgel és édes Anyai indulattal viseltessék hozzánk, ennek bizonyság olzlopai a' mi háládatos szivünk. — „ Ezen hónapnak 3 dikán hozzánk érkeze ezen mi kegyelmes édes Anyánk a' maga *Surány Me gyeri* jószágába, és egy egész hetet mulatván itt, nem tsak a' leg jobb Földes Uraságnak, hanem egy kegyes édes Anyának kötelelségét vitte közöttünk véghez. Mikor meg érkezett ö Exja, a' job bágok közzül a' vólt a' szerentsés, a' ki láthat ta, minthogy minnyájon közönséges édes Annyok nak szemlélik — és könyveztek némelleyek örömek ben, hogy meg-hólt édes Attyok után édes Annyo kat szemlélhetik. — Ezzel közönt-bé ö Exja a' maga tulajdon embereihez: „ Hát hogy vagytok Fiaim? Én azért jöttem, hogy látsalak benneteket, és minden ki-telhető módon bóldogságtokat munkálódjam — nem egyéb, hanem az erántatok való szeretet vezetett engem ide; 's hogy ezt ö Exja nem tsak szájával mondotta, hanem szivével-is ugy érzette, meg-tettzik abból; mert — az első nap mingyárt ki-hirdettette, hogy minden panaszok (nints panasz soha a' *Károlyi* Jószágban) és kérések írásba adattassanak-bé; és minden kéréseknek ma ga tulajdon kegyes kezével irta nevét alája — sőt nem tsak, hanem maga szóval tudakozta embereit: mi szükségtek? mutassatok útát, hogy szolgálha lak

lak néktek; mi sérelmetek, hogy orvosoljam? —
2-dik nap *Surányban* minden szegényeket és minden gyermekeket öszve gyűjtetett, és ezeket sorra meg ajándékozta. El ment a' Majorság nézésére, és az ottan dolgozó Jobbágyait meg vendégeltette; Ser-házát, Juh és más gazdasághoz tartozó alkotványait maga fel járta, és az ezekhez tartozó embereit meg ajándékozta. A' hofzfas betegségben fekvő *Svájtzert* meg látogatta, és illy nagy lelki szókkal vigasztalta: *Békejséges türő Lélekkel légy Fiam azokban a' dolgokban, mellyeket a' Mindenható Teremtő keze mért reád, e' hatalmas rajtod megint segíteni — szabad magadat az ő jzent akaratjához — minden világi szükségeidben én foglak segíteni.* — Harmad nap meg nézte a' *Födémesi Templomat* — a' Plébánus Urat minden más Óltár szolgálóival edgyütt gazdagon meg ajándékozta — a' szegényeket és gyerekeket itt is sorba állittatván, pénzt osztott közöttök. Egy szóval az egész Jószágát meg járván ő Exja, mindenütt ezt mivelte. A' Templomokban minden szükséges dolgokat a' a' maga költségére tsináltatái parantsolt. Az özvegyeket, árvákat, Ispotályokat meg ajándékozta. Jobbágyainak a' szükség idején költsönözött eleséget és adólságot, mind el engedte. Minden Tilzjeit és ezekhez tartozókat meg ajándékozta; és egész Jószágában talám tsak egy embere sem maradott, kinek szivében az ő Exja emlékezetének oszlopa ne vólna emelve — és ezen kegyes Anyának minden gyönyörüsége tsak az, hogy ötet az ő Jobbágyi tilzta szivből szeretik, és közikbe való érkezését öröm gönyvek között ohajtják. — Végre öszve hivatta ő Exja minden Tilzjeit. Ezeknek Isteni félelmet és hiv szolgálatot parantsolt, és meg hagyta, hogy a' szegénységnek partfogói inkább, mintsem lanyargatói légyenek — és ezzel — ezer 's meg ezer szives áldások és kivánságok között jöve el ő Exja. — *Bóldog Haza!* Ha minden Földes Uraid ezen példát követnek, és ha az ő jobbágyaiknak minnyájon édes Attyokká 's Anyokká

nyokká válnának, melly nagy szerentse volna a' szegénységnek jobbágnak neveztetni.

A' Felséges Tsászár II. *Ferentz*, a' Magyarok I. *Ferentz* Királlya ezen hónapnak 16 dikán koronáztatván meg *Frankfurtban*, már az napiól fogva minden Udvari Kantzelláriák a' F. Tsászari Tzim alatt *expediólnak*. — A' *Fiumei* Kormányozó M. *Pásztori* Sándor Ur ő Nsága a' múlt héten indula vissza *Fiuméba*, de minthogy az Ország boldogságát munkálódó Országos Députátusok Izáma között találattik, ezen Députátiók pedig a' jövő Novemberben munkához kezdenek, Oktoberben megint vissza fog jöni. — A' külső borokat megint nem lesz szabad a' jövő September 1-ső napjától fogva kereskedés végett béhozni; hanem a' ki a' maga italára kíván hozatni, Pálszust vált és előre fogja a' Harmintzadot lefizetni az 1788 dik esztendőben költ rendelés szerint. — A' Néhai tudós Pesti Profelsor *Kornides Dániel* Ur ritka Könyvek-ből és Gyűjteményekből álló Könyv tárját az Erdélyi Püspök Gr. *Bathyáni Ignátz* Ur ő Exja vette-meg 4500 n. forintokon, mellyel ezen kiss Hazában a' Tudományokra nézve szemlátomást való hasznót okozott. — T. N. *Veszprim* Vármegye néhai fő Ispánnya *Eszterházy Imre* Ur ő Exja helyébe Gr. *Zitsi Ferentz* Ur ő Exja tétetett; kinek helyébe *Zemplén* V-megyei fő Ispánnyá lett Baró *Ortzy Josef* Ur ő Nga. — Az *Eszterházy* Húszár Sergét Gen. *Mészáros* nyerte el.

Nevezetes Kártekony idők a' Hazában. — A' *Pétsi* hegyeken olly kemény havas első hullattanak Májusnak 24-dikén, hogy az utazók életek veszedelme nélkül alig álhatták ki, és olly derek követték, mellyek a' szöllő hegyeket és kerti veteményeket el-prédálták. Juniusnak 1-ső napján olly nagy égi háboru vólt ezen a' környéken, hogy *Vá-rung* nevü helységnek határán egy fa alatt 94 birka juhok ütött agyon a' menykő; a' *Szilasi* földön pedig ugyan ezen tályban 140 Juhokat a' Jég-első foltott-meg a' párától, melly olly sűrűn hullott, hogy

hogy másnap is lapáttal lehetett hányni; és az e' féle Isten ítéletei itt másutt-is történtek körülöt-tünk — kivált Juniusnak 1-ső napjától fogva 9-di-kéig, a' midőn az árvizek 's más égi ítéletek meg-sirathatatlan károkat okoztanak. — Melízzebb-is ki-terjedtek ezen tsapások Hazánkban; mert *Pose-ga* Várofsának-is egy nagy részét egélszen el-mos-ta az árviz, ugyan Jun. 3-dikán — — 22-dikén pedig ezen egéls Vármegyében, egy 2 órák alatt hullott jeges zápor, minden ideji termést semmivé tett. — *Pákrotz* körül egy lúd tojásnyi nagyságu jegek hullottanak. — Az ezen a' részen fekvő *Erdödi* Húszár Sergében egy adófsága miatt meg-keseredett *Bezerédy* nevü Káplár magát agyon lötte.

Pesth 14 dik *July*. — „A' mi nemes indu-latu hazánkfiainak, a' Magyar Jádzó szini Társa-ságnak ditsőfségére e' következendőket közlem az Urral. — 1.) Tegnap előtt, Pénteken, az az, Jul. 13 dikán jádzotta a' Magyar Társaság ama neveze-tes és igen nehéz Játékot *Waltront*, olly nagy meg-elégedésével a' Nemes Közönségnek, hogy a' Játék vége után szinte egy fertály óráig tartott az örven-dező tapsolás. Mindenek felett meg-külömbezettette magát *Mor Anna* Leány *Aszszony*, a' kinek igen érzékeny, és tsak nem bámulásra méltó maga vi-selete minden meg-jelenésére közönséges tapsolást érdemlett. — 2.) *Protesovits* Ur a' múlt hetekben, bizonyos környül-állásai miatt kéntelenítettvén a' Társoság igazgatásáról le mondani, nyóltz hetek alatt való fárodozásáért hatvan aranyokkal jutal-maztatott-meg a' Társoságtól, és helyette vállolta magára ezen terhes, de kedves Nemzetünk előtt nagy tekintetet érdemlő hivatalt, a' mi nagy érde-mü buzgó hazánkfia Méltóságos Gr. *Rhúdai* Pál Ur kinek szorgalmatofsága, és okos intézetei által egélszen ujj lábra állittatott a' Társoság. — 3.) *K * * L * ** Urnak azon tekintetért, hogy a' Társoságnak fel-állittásában sokáig állhatatosan fá-rodozott, a' Társoság számára egybe gyűjtegetett péazról való szám-adása alkalmatofságával azon

400 forintok, mellyekről számot nem adhatott, egészen el-engedőtenek. — 4.) Minthogy a' Társaság egészen uj lábra állittatott, az-is meghatározatott, hogy sem az író Uraknak, sem a' régi vólt Tagoknak szabad bé-menetel nem engedtetik, hanemha az igazgató Urtól nyernek bilétet, és azt is mindenik Játékra különösön; nehogy egyéb aránt nagyon terheltefsék a' Társaság; és reménelük, hogy bizonyos tekintetek fog lenni, mind az Íróknak, mind pedig azoknak, kik hosszúszas szenvedések után most a' közönséges jón való öröme-ken kívül semmi jutalmát nem veszik hajdoni fáradtságoknak.

Kárlovitz Mező-Városából, Juliusnak 6 dik napján. — A' nem egyesült Görög Hiten lévő Egyházi, és Világi Elöljáróknak kérésére, méltóztatott ő Felsége kegyesen meg-engedni, hogy itt *Kárlovitzban*, melly az Érsek' lakó helye, egy *Normale Gymnasium* állittasson-fel a' jövő Novemberben, magoknak a' nem-egyesült Hitűeknek költségeken. A' *Gymnasium*' Kormányozójának, és a' két alsbb Grammatika-Klaszsisok' Tanítóinak ki-állittásokat, Tudományi vetélkedés (Concursus) határozza meg, melly Concursus, a' jövő Augustusnak 16 dik napján *Pétsett* fog tartatni, Érsek *Stratimirovits* ő Excell. ja', és Kir. Tanátsos Tek. *Markovits* Urnak, mint Kir. Biztosoknak jelenléteben. Ezen Ujjság, Tudósítás gyanánt-is szolgál a' konkurrálni kívánóknak.

Az *Europai* Státusokat illető környüállásokra nézve igen nevezetes ujjság az, hogy *Anglia* a' *Napkeleti Indiai* Fejedelemmel *Tippóval* való háboruját bé végezvén, velle igen ditsőséges békelséget kötött, és e' szerint bizonyos az, hogy már most *Angliának* is szabadabb keze lesz az *Europai* perlekedésekbe, ha meg kívántatik, fegyveres erővel is belé szollani. Már most mindenek nagy kívánsággal kezdik várni, hol fogja magát az *Anglus* Politika ismét megmutatni, és mi módon fog az egész *Europai* felzavarodott vizben halászni.

A' békelséget *Tippóval* a' múlt *Februáriusnak* 17 dikén kötötték meg az *Anglusok*, mellynek főbb punktumai ezek: — „*Tippó* egész birodalmának felét az *Anglusoknak* és az őket segített *Szövetségeseknek* engedi. Az *Anglus kereskedő Kompaniának* 3 Millió 300-ezer font *Sterlinget* (a' mi pénzünk szerint valami 23,100 000 forintokat) fog fizetni, és minden fogjokat szabadon fog botsáttani. Annak nagyobb bizonyosságául, hogy ezen punktumokat bé fogja telyesíteni, kezesül a' maga 2 fiai adta által az *Anglusoknak*, kik az egész békeség punktumainak bé töltéséig egy *Anglus Generálisnak* gondviselése alatt fognak lenni.

Azt írják némelly *Levelek*, hogy a' *Genuai Respublica* a' *F. Auszriai Udvar* számára 5 *pro Centora* 20 Millió Forintokat költsön adni magát nagy készséggel ajánlotta, és hogy e' végre egy tulajdon *Commissió* is fogna *Genuába* küldettetni, mellynek úti költségére 20-ezer forintok rendeltettenek.

Csernovitz 8. Jul. — Megérkeztek immár a' *Törökök* a' *Rájának* által vételére, de bé nem botsáttattanak az *Országba*, mivel a' mi népünknek a' ki költözésről még semmi parantsolatja nintsen; a' *Törököknek* száma 2000. egy *Basa*, és 4 *Agák* vezérlése alatt, mi legyen a' dologból megírom.

Hogy a' *Frantzia* nép a' meg nem esküdött Pa-
pokkal, ha szintén a' Király a' Nemzeti gyűlésnek
ezek ellen hozott Dekretomát nem *sanctionálta*-is,
nem leg meg-mosdottabbúl bánjon, azt kétségsé-
se lehet hozni. — A' mi illeti a' Páris körül ösz-
ve gyűlni akaró 20 ezer uj Nemzeti-Gárdistákat,
ezek a' Király *Sanctionálása* nélkül-is többnyire már
a' magok Départementomjaikból meg-indúltanak,
és Páris felé útban vagynak, sőt közzüllök lokan
meg-is érkeztenek. Ezek iránt a' Nemzeti-gyűlés
igen böltsen fel-tanálta magát. Hogy az ő vissz-
küldtetések az Országban a' nép között zenebo-
nát ne okozzon, nem küldi őket vissz-
a' Király akaratja ellen Páris mellett sem szállit-
hatja őket táborba. Azt rendelte tehát, hogy az
Országból apránként Párisban meg-érkező uj Nem-
zeti-Gárdisták *Soissonsba* takarodván, ott egy ugy
nevezett *reserva* tábort formáljanak; melly Dekre-
tomát a' N. Gyűlésnek a' Király-is minden kételke-
dés nélkült meg-erősítte.

Jul. 4-dikén egy más Dekretomot készített Iva-
la a' Nemzeti-gyűlés, mellynek értelme az, hogy
mi helyest a' N. Gyűlés az Országot vagy külső
vagy belső közel lévő veszedelemben fogja szem-
lélni, ezen veszedelmet haladék nélkült, ezen rövid
szóllásnak formája által fogja az egész Nemzet kö-
zött ki-hirdettetni: — *Polgárok!* az *Haza vesze-*
delemben forog — és ezen jel-adásra minden Nemze-
ti-Gárdisták egyszeriben talpra álván, a' ki ezen
szemellantástól fogva *Frantzia* Országban magát
Nemzeti Kokárda nélkült mérészné magát meg-mu-
tatni, az ilyen már tsak ezért is rébellisnek tartat-
talsék, és meg-ölettesék. Tsak a' Követek vétet-
tesenek ki ezen Törvény alóll. „ — Ezen Dekre-
tomot a' N. Gyűlés még egyszer meg-fontolván,
igen keménynek tanálta, és Jul. 9-dikén ugy vá-
toztatta meg: hogy egy *Nemzeti Kokárda* nélkült
meg-láttatott személy, tsak ugy ölettesék-meg, ha
az *Esküdtek* azt fogják rólla itélni, hogy rébellál-

ni kívánó tzelből jelent légyen meg Nemzeti-Ko-
kárda nélkül.

Jul. 5 dikén a' N. Gyülés elejébe tztáltatván
a' Hadi Minister, a' széleken folyó tábori dolgok-
ról kéntelenítettett számolni, és a' többek között
azt mondotta — hogy a' *Renus* vize mellett 38
ezer fejekből álló Pruszszus Sereg érkezvén meg,
ezen Sereg 28,400 Aus triaiakkal fel felé a' Rénus
vize mellett egyenesen Frantzia Országának vette
útját, és még 44-ezer Aus triaiak vettének az ide
való indulásra parantsolatot: továbbá — hogy a'
künn-vándorló 2 Frantzia Printzek a' Frantzia Ki-
rálynak neve alatt, 2 Milliót érő gabonát vásárol-
tatnának, és 6 Millió kész pénzt költsönözzenek
Frantzia Országban, és hogy ezeknek zálogául a'
magok confiskáltatott jószágait, sőt a' Státus jószá-
gait-is igyekeznék le-kötni. Ennek alkalmatóságá-
val egy minden Europai Udvarokhoz szólló Levele
olvastaték-fel a' Frantziák Királyjának, mellyben
azt téfzi közönségessé, hogy a' Printzeknek és a'
több ki-vándorlottaknak a' Király nevében ki-ada-
tott minden jelentő leveleik, Protestálásaik, Trak-
táik, költsönözéseik, Katona-verbuálásaik 's a' t.
a' Királynak tellyességgel hírével és egyezéséből
nem esnek, és a' Király a' Frantzia Nemzetet az
ujj Constitutió feőll most ujjanton bizonyossá té-
fzi, és ezt a' néki adatott hatalom által minden
ellenségei ellen oltalmazni fogja.

Jul. 6 kikan ismét érkezett a' Királynak még
egy írása a' N. Gyülés elejébe, mellynek értelme
ez: — „ Sajnálva jelenthetem, hogy Pruszszia, a'
mellyet igen sok indittó okok a' Frantziákkal való
barátságos életre kötelezhettenek vólna, magát ő
ellenek a' maga természet szerint való vetélkedő
társával, Aus triával tsatolta öfzve. A' mi Köve-
tünknek *Berlinben* való meg nem szenvedtetése, és
52-ezer Pruszszus katonáknak ellenünk való indulá-
sa, elég nyilvánóságos jele annak, hogy *Berlin Béts-
tsel*, réánk nézve, egészszen meg-egyezett szándékkal
légyen. Én a' Constitutiónak törvénye szerint je-
lentem

lentem ezen dolgot a' N. Gyűlésnek, és a' Frantziák' egyességében és bátorságában bizván, a' Constitutió ellenségeinek vissza-verettetését reménelem, és ajánlom. „

Ugy láttzik, mintha a' veszedelemnek közeledése munkálódnék a' Frantzia külömb-külob-féle gondolatokban is már valamit, és az ujjabb tudósítások is azt bizonyítják, hogy a' Frantzia Országot eddig oly sok felé szaggató pártok már most csak két nagy részekre vagynak oszolva. Egyik részt lehet nevezni a' Constitutió, és a' Constitutió-nális Király barátainak. Ezen résznek feje, a' mint a' külsőből lehet itélni, *La-Fayette*. Velle egy értelemben vagyon *Marschal Lukner*; mellyet abból lehet nyilvánosságosan kihozni, hogy midőn közelebbről *La-Fayette* a' N. Gyűlés előtt megjelenvén a' 20 dik Jun. történt zenebona indittóinak megbüntetésit kívánta, ugyan ekkor megérkezett *Luknernek* is a' N. Gyűlés elejébe egy írása, mellyben azt jelenti, hogy ő is és az ő alatta lévő egész tábor *La-Fayettével* egy értelemben vagyon, és azt kívánja, a' mit *La-Fayetté* a' N. Gyűlés elejébe terjesztett. — Hasonló jelentést adtanak-bé a' N. Gárdisták, és sok más Közönség kerek és Városoknak Elölljárói. — A' másik mostani nagy Párt Frantzia Országban a' *Jákobiták veress sapkás Klúbia*. Ez előtt a' Frantzia Constitutió csak tsékélység: és az ő tzélya sokkal meszszebb terjed. Hogy ezen nagy Klúb, a' Monárkhák dicsőségesen uralkodó, de a' Klubistáknak képzelt Philosophiájokkal meg nem egvező Tronusaiknak felforgatására, és az Europai minden Státusoknak, a' már 4 eiztendőtől fogva tartó Frantzia veszedelemnek örvényébe való taszítására tzélozzon, már ez nem titok: de a' melly szándék azonban, nem csak minden jól rendelt Státusokban, hanem még a' *szabadságnak* mostani ugy nevezett *mezején*, *Frantzia Országban* is már annyira utállatossá kezdett lenni, hogy elejének vétettetését nem ok nélkült remélhetjük.

Vagynak ugyan a' *Jákobitáknak* Párisban is igen sok követők, és az Országban is szerte - szé-lyel más Városok, mint p. o. *Márseille*, *Avénió*'s a' t. — de a' mely Városokról is azt lehet mon-dani, hogy ezeknek nagyobb és okosabb része vagy az Országból ki-költözött, vagy leg-alább benn más bátorságosabb helyen vonta-meg magát, úgy hogy a' nevezett *Jákobita* Városokban csak a' másunnan öszve gyűlt, és a' *Jákobiták* titkos mes-terkedéseiknek végre hajtására öszve esküdt téboly-gó sokaság tartozkodik. — A' *Jákobitáknak* ilven követői a' múlt Jun. 20 dikán történt Párisi zene-bonában is igen sokan jelentenek vala-meg idegen Városokból; a' *Marseille* Várofsabéliek nevezetesen ekkor is fő személlyeket játszodtanak Párisban.

Vagyon még egy más nagy Frantzia *Párt* is: de ez ki-költözött Frantzia Országból. Ez az úgy nevezett *Emigránsok Serge Német Országban*. En-nek a' maga Házi Isteni mellett kell fegyvert vi-selni, melly házi Istenkének csak a' régi Frantzia Constitutióval edgyütt vitetődhetnek vissza az Or-szágba, mely hogy eshelsék-meg — egy kevés idő fogia meg mutatni. Ezen 2-dik *Párt* kívülről dol-gozik az *Austriai* és *Pruszszus* Sergekkel edgyütt, és ez nem is olyan veszedelmes; mivel ez egyes-ségre hivia a' *Bétsi* és *Berlini* Udvaroknak sege-delme mellett a' Frantzia népet, 's nem kíván egye-bet, hanem hogy adódják-meg mindennek, vala-mint a' köz embernek, így szintén a' Nemesnek-is, a' mi az övé.

Sokkal nagyobb veszedelmeket szül Frantzia Országban napról napra a' belső *Pártok*nak egy más ellen való mesterkedése. A' *Jákobitáknak*, a' *Con-stitucionalis* Király barátjai ellen való dühössége le ir-hatatlan. A' Párisi Klúbnak utolsó ülésében *La Fayette*-ről lévén a' beszéd, nyilván ki jelentették sokan, hogy az ő ellenségek *La-Fayette*. Minémü vége-zések tétetnek légven pedig iránta, már ezt kön-nyü gondolni, ha bizonyoson tudni nem lehet-is.

Elég

Elég az, hogy *La Fayette* Jun. 28-dikán jelenvén meg Párisban a' N. Gyűlés előtt, már 30-dikan, minek-utánna a' maga kérését még egyízer meg-ujjitotta volna, a' táborhoz vissza indult vala.

A' Frantzia Király az ujjabb Dekretomok között nem régen *sanctionált* egyet olyant, mellynek *sanctionálásán* sokan nem ok nélkül tsudálkoznak. Ezen Dekretom szerint egész Frantzia Országban minden Nemes-Leveleket fel-kell kerestetni, és meg kell égettetni. Ha tsak azt gondoljuk-meg, hogy a' Király mindent, a' mit a' Constitutió kíván, bé akar tölteni, már úgy ezen Dekretomnak *sanctionálásán* semmit sem tsudálkozhatunk, tudván azt, hogy a' Constitutio által minden született Nemesiség el-töröltetett. — A' mi a' Papok ellen szólló Dekretomot illeti, mely szerint minden Polgári hitet le-nem tett Papnak az Országból szám-kivettetésbe kellett volna menni: hogy a' Király ezt nem *sanctionálta*, éppen nem lehet ezen-is tsudálkozni; mivelhogy a' Constitutió minden *Hitet* meg-szenved, és tsak a' bünös tselekedetet bünteti-meg. — A' Király-is meg-mondotta, midön ezen Dekretomot nem *sanctionálnálta* — „ hogy a' Constitutió már gondoskodott a' Hazájok-áruló bünösökről, és nem volna ok réá, hogy a' Papok azon büntetés aloll kivétettsenek, mellyet a' Constitutió más hasonló bünösökkel edgyütt, ő réájok-is, ha hibáznak, ki-szabott. „ — Ha azért tsak, hogy valakinek *Hitéhez* tartozik Hazájának árulása, őtet meg lehetne büntetni: így azt-is meg-lehetne büntetni, a' ki azt hinné, hogy néki jó lenne lopni, pedig nem lop semmit soha. A' valóságos büntetés, valóságos tselekedetnek következése.

Miként inneplették légyen meg a' Párisiak Jul. 14 dikét, u. m. a' Nemzeti-szabadságnak örökös innepenapját, mindenek nagy kívánsággal várják rolla a' hirt. — Azt írják, hogy *La-Fayette* 30-ezere magával nem tsak készen állott, hanem közelített volna is ezen alkalmatozásra *Páris* felé, hogy ha a' szük-

a' szükség kívánta volna, a' Jákobiták minden erőszakoskodásainak elejét vehesse. — *Lukner* a' maga táboránál 2 Generálisokat, u. m. az *Orléáni* Hertzegnek egyik fíját, és Gen. *Biront* igen heves *Jákobitaságokért* fogságra tette. — Mind ezekből ugy láttzik, hogy *Lukner* és *La-Fayette*, egy kézre dolgoznak, és mind azoknak a' törvénytelen sé eknek elejét akarják venni, a' mellyek a' *Constitutióval* ellenkeznek. — A' Jákobiták azon munkálódnak, hogy *La-Fayettével* edgyütt *Luknert* is el-mozdítsák a' tábortól, és az egész fő vezérséget egy kemény Jákobitának adják által.

A' *Daniai* Udvar is meg-hívta ezen napokban a' *Bétsi* és *Berlini* Udvar a' Frantziák ellen felállott ugy nevezett *Coalitóra* és közönséges Congressusra. Rövid summája azon jelentésnek, mellyet a' *Bétsi* és *Berlini* Követek a' *Daniai* Udvarnak által adtanak ez: „

„ Most minden fő Uralkodóknak hasznáról és ügyéről vagyon a' szó. Ez a' dolog tehát minden Fejedelmeket egy közönséges eszközhöz való nyúlásra hívú. A' fel vétetett tziel két féle: egyik a' Német Birodalom Fejedelmeinek, és a' *Romai sz. Széknek* meg rontatott Jussait 's azokat a' veszedelmeket, mellyek előbb vagy későbbre, a' Frantzia gondolkodás módja által, ha tsak ennek eleje nem vétettetik, minden Státusokat el fognak borítani: a' másik pedig Frantzia Ország' Monárkhiai Uralkodás formájának fenn-tartását és meg-erősítését illeti. „

„ Az eszközhöz'való nyulás, ezeknek módjáról, és kinek-kinek erejéhez mértéklett meenyiségéről való meg-egyezést, és így előre való tanátskozást kíván. Ezen előre való egyezésnek helyéül a' *Berlini* és *Bétsi* Udvarok *Bétset* javasolják. Minthogy pedig az után egy olyan fegyveres Congressusnak is kell öszve gyűlni, a' honnan az egyes Fejedelmek' Frantzia Országot illető akaratjoknak ki-lehessen hirdettetni; erre a' végre pe-
dig

dig *Béts* Várofsa igen mezsze lenne Frantzia Országától: ő Felségek tehát u. m. a' *Magyaroknak* és *Pruszfiának Királya* meg-egyeznek benne, hogy az egyes Fejedelmek, közelebb Frantzia Országhoz, a' közönséges Congressusra akármelley alkalmas helyet, tettések szerint valószthassanak. „

„ A' *Bétsi* és *Berlini* Udvarok eddig tsak oltalmazólog viselték magokat a' Frantziákhoz, és az ő további probájok ezen tul a' több Fejedelmeknek vélek együtt való munkálódásától lézzen fel-függesztetve. *Dániát* is tehát a' vélek való egyet értésre hívják, és azt kívánják, hogy a' maga Bétsben mulató Követének engedjen ezen tanátskozásra tellyes hatalmat, és adjon néki illendő rendeléseket. „

A' *Dániai Ministeriom* nem várt feleletet ada a' múlt Jun. i-sőjén a' *Bétsi* és *Berlini* Udvarnak ezen jelentésére. A' Feleletnek értelme tsak ez, hogy *Dánia* nem áll belé, a' Fejedelmeknek Frantzia Ország ellen való Szövetségébe. (a' *Coalitiojába*) Az egész felelet közönséges olvasási érdemel, és rövid summája ez: — „ A' *Dánus Király* a' *Magyarok'* és *Pruszfia'* Királya által néki tétetett jelentést, és az ő abban ki nyilatkoztatott, egész Európának a' Frantzia szemfényvesztő tévelygések által okozódható veszedelmeinek meg-akadályoztatására tzelező tilzta szivüségeket és gondoságokat meg-isméri és jóvá hadja. Hogy ajánlásokat el nem fogadhatja, nem valami külömböző értelem-ből vagy tzeleből, hanem olyan okokból történik, melyek az ő különös fekvésében, a' maga nagyobb hasznában, és olly kötelekségekben fundálódnak, mellyeket a' Királynak, mint Törvényeket követni kell, és a' mellyeket a' Király igen nyilvánáson és szabadoson ki akar nyilatkoztatni. Már most nintsen a' háboru ki-ütésének meg-akadályoztatásáról, vagy a' békelesség fenn-tartásáról a' szó. A' Frantziák már hadat izentenek. A' *Dánus Királynak* tökéletes *Systemaja* a' *Neutralitás*: ezt pedig

soha fenn nem tarthatná, ha akkor, midőn már a' háboru el-kezdődött, valamelyik hadakozó fellel a' másik ellen szövetségre lépne. „

„ *Dánia*, Frantzia Országának uj Constitutió-ját, az után, hogy 16 dik *Lajos* abban forma szerint meg-egyezett, éppen ugy helybe hagyta, valamint a' meg-bóldogult *Leopold* Császár, 's a' Pruszszus Király is. Ez ellen még semmi egyenes és nyilvános lépés nem tétetett. Azok a' Fejedelmek, kiknek valami különös okok nintsen réá, még közönségesen nem kérettettek-meg, hogy annak ügyét, a' ki magát *szabadnak és meg-elégedettnek* gondolja és nevezi, oltalmazák, és érette borszút áljanak. Erre nem elégséges ok a' Királyi hatalomnak tsak egy olyan keskenyebb határok közzé való szorittatása, mellyben a' Király maga-is minden ellenvetés nélkül meg-egyezett. Igen nagy különbség vagyon a' Frantzia Orzágtól melzre lévő és *Neutris* Hatalmaságok között, kik különben-is semmi által fel nem ingereltettek, és az olyanok között, kik Frantzia Ország által megbántattanak, a' kik magokat ellene oltalmazni kén-telenek, a' kiket az ő véle való özve foglaltatások, fekvések, szomizédságok egy olyan játékbá elegyedni kén-telenit, mellyet ki-jáztodni különben-is elég erejek vagyon. Az *Austriai* és *Pruszsziai* Udvaroknak a' magok méltóságokhoz illendő tzellyok kéttség kívül az, hogy a' magok jobbágvaikat egy igen hathatóson ragadó mérges *Pestis* ellen meg oltalmazhassák. A' *Dániai* Király pedig tsupán a' maga népének természetéhez illő rendtartások által egészfzen bátorságos ezen *Pestis* ellen, és ezért ezen rendtartások mellöll el nem állhat 's nem is akar el-állani. — Továbbá *Dánia* egy kereskedő Státus, következés-képpen néki sok-ra kell vigyázni egy olyan Nemzetre nézve mint a' Frantziák, a' mellyel kereskedő kötéseik vagynak, és a' melly Nemzet már most leg-kisebb kedvezés-ről-is el-felejtkezettnek lenni láttzik. „

Hogy *La-Fayette* a' vezérsége alatt lévő Frantzia táborral *Maubeuge* mellől fel-kerekedvén útját ezen szélekről más felé vette, a' bizonyos: de nem tudhatni, hogy *Páris*-felé indúlt é a' 14-dik Jul.tartatott szabadság innepe-napjára, az itt eshető erőszakoskodásoknak meg-gátlására, vagy pedig más helyen akar reméntelenül a' mi Sergeinkel szembe szállani. — — A' *Flándriából* ki-takarodott *Lukner* tábora *Valenciennes* mellett lántzolta körül magát. Egy más Frantzia Sereg *Dünkirchen-nél* Gen. Major *Cároly* vezérlése alatt telepedett-meg. — Azok az *Austriai* Sergek, a' mellyek a' *Flándriába* bé-szállott Frantzia Sereg ellen *Kortrik* alá elő nyomultanak vala, innen magokat, a' Frantziáknak el-takarodása után, ismét a' *Mons* és *Dornik* mellett való táborba vonták vissza.

A' *Pruszszus* Sergek *Koblentz* tályékára már nagy részint meg-érkeztenek, és amaz ő hires Vezérek a' *Braunsvájgi* Hertzeg is ide már meg-érkezvén, innen fogja kevés napok múlva ujj erővel köszönteni a' szabad Frantziákat. — Hertzeg *Hohenlöhé* a' *Svéviai* kerületből *Braysgauból* fogja őket annak idejében meg-támodni, és ezen 3 Generálisok u. m. *Hohenlöhé* *Brayszgauban*, a' *Braunsvájgi* Hertzeg a' *Treviri Vál. Papi Fejedelem* tartományai körül, és *Klerfé* *Austriai Belgiumban*, egészen edgyet értve fognak a' tsatázáshoz hozzá kezdeni, és minden felöll egyfzeribe fogják a' Frantzia határszéleket el-borítani. De mind ezek a' tsatázások csak akkor vészik a' közönséges ítélet ízerint kezdeteket, minekutánna már a' lakosok a' magok aratásaikat bé takarították, és a' mezőkön a' ízegénységnek élelme nem fog el tapatódni. A' *Pruszszus* Király annyira kedvez a' föld népének, hogy még a' tábora számára meg-kivántató gabonát-is *Pruszszóiából* hozatja.